

LAKIALOITE 111/2002 vp

Laki jäteverolain 2 ja 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Lakialoite on rinnakkaislakialoite hallituksen esitykselle laiksi jäteverolain 4 §:n muuttamisesta (HE 128/2002 vp). Aloite liittyy vihreän eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettiin.

Jäteverolaki (496/1996) tuli Suomessa voimaan 1.9.1996. Lain tarkoituksena on ohjata jätteiden synnyn ehkäisyyn ja syntyneiden jätteiden hyödyntämiseen sekä vähentämään kaatopaikoille sijoitettavan jätteen määrää. Veroa peritään eräin poikkeuksin kaikenlaisesta yleiselle kaatopaikalle toimitettavasta jätteestä. Esimerkiksi yhdyskuntajätettä syntyy vuosittain noin 2,3 milj. tonnia, josta kokonaisuudessaan maksetaan jäteveroa.

Jätevero ei kuitenkaan koske yksityisille kaatopaikoille eli teollisuuden ja muun tuotantotoiminnan omille kaatopaikoille toimitettavaa noin 4,5 milj. tonnia jätettä.

Jäteveron taso on Suomessa olennaisesti alhaisempi kuin muissa Pohjoismaissa, vain 15,14 euroa tonnilta jätettä. Ruotsissa jätevero on 27,5 euroa, Norjassa 39,4 euroa ja Tanskassa 50,2 euroa kaatopaikalle toimitetusta verotonista. Useassa Euroopan maassa jätevero on lisäksi korkeampi, jos kaatopaikalle tuodaan hyödyntämiskelpoista jätettä.

Tehokkaimmat jätteen synnyn ehkäisyyn kannustavat ohjaukset ovat hallinnollisia ja varsinkin taloudellisia. Jätevero on osoittautunut Suomessakin erinomaiseksi markkinatalouteen sopivaksi ohjaukskeinoksi. Ohjaukskeinoja on kuitenkin vahvistettava, jotta valtakunnallisessa jättesuunnitelmassa sovitut kierrätys- ja jätteiden määrän vähentämistavoitteet sekä kansallisen il-

masto-ohjelman mukaiset päästövähennystavoitteet saavutettaisiin. Jätehuollossa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistoimet ovat erityäin kustannustehokkaita. Käsitellessään valtioneuvoston selontekoa kansallisesta ilmastostrategiasta eduskunta katsoikin, että jäteveroa tulisi paitsi nostaa myös asteittain ulottaa koskemaan myös teollisuuden kaatopaikkoja.

Erityisesti on vähennettävä verottomasti kaatopaikoille vietyjen biohajoavien jätteiden määrää nykyisestä. Tällä hetkellä teollisuuden omille, verottomille kaatopaikoille viedään biohajoavia jätteitä teollisuudesta ja rakennustoiminnasta noin 1,4 milj. tonnia vuodessa. Biohajoavat jätteet tulisi saada kokonaan pois kaatopaikoilta. Niistä kaatopaikoilla muodostuva metaani on noin 20 kertaa voimakkaampi kasvihuonekaasu kuin hiilidioksidi. Edellä mainituista syistä olisi tärkeää sekä laajentaa jätevero koskemaan myös yksityisille eli teollisuuden kaatopaikoille toimitettavia jätteitä että nostaa jäteveron piirissä olevan jätteen veroa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan jäteverolakea muutettavaksi siten, että kaatopaikoille toimitettavasta jätteestä valtiolle kannettavan jäteveron määrää korotetaan 15,14 eurosta 23 euroon tonnilta jätettä 1 päivästä tammikuuta 2003 ja vastaavasti 30 euroon jätetonnilta 1 päivästä tammikuuta 2005. Hallituksen esittämät korotukset eivät ole riittäviä. Tässä aloitteessa ehdotetaan, että jäteveroa korotetaan 40 euroon tonnilta. Tämän lisäksi jäteveroa tulee kantaa myös yksityisille kaatopaikoille eli teollisuuden ja

muun tuotantotoiminnan omille kaatopaikoille
toimitettavasta jätteestä 20 euroa tonnilta.

*että eduskunta hyväksyy seuraavan la-
kiehdotuksen:*

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Laki

jäteverolain 2 ja 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä kesäkuuta 1996 annetun jäteverolain (495/1996) 2 §:n 1 momentin 4 kohta
ja 4 §:n 1 momentti, sellaisena kuin ne ovat, 2 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 1157/1998 ja 4 §:n 1 mo-
mentti laissa 932/2001, ja
(poist.) seuraavasti:

2 §
Tässä laissa tarkoitetaan:

4) kaatopaikalla jätteen käsittelypaikkaa, jon-
ne jätettä sijoitetaan maan päälle tai maahan.

suuden ja muun tuotantotoiminnan omille kaato-
paikoille.
(2 mom. poist.)

4 §
Veroa on suoritettava 40 euroa tonnilta jätet-
tä, joka toimitetaan yleiselle kaatopaikalle ja
20 euroa tonnilta jätettä, joka toimitetaan teolli-

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 2002

Ulla Anttila /vihr
Erkki Pulliainen /vihr
Kirsi Ojansuu /vihr
Anni Sinnemäki /vihr
Osmo Soininvaara /vihr

Satu Hassi /vihr
Rauha-Maria Mertjärvi /vihr
Irina Krohn /vihr
Janina Andersson /vihr